

Vyhlazovací tábor Treblinka (SS-Sonderkommando Treblinka).

Vyhlazovací tábor Treblinka (SS-Sonderkommando Treblinka) – cca 750 až 900 tisíc obětí. Treblinka ležící u železniční trati Siedlce–Małkinia, se za německé okupace nacházela v okrese Sokołów (Kreishauptmannschaft Sokolow) ve varšavském distriktu (Distrikt Warschau) Generálního Gouvernementu (Generalgouvernement).

Od června 1941 fungoval v Treblince trestní pracovní tábor Treblinka I, kde byli umístováni Poláci a Židé. Tábor byl organizačně podřízen veliteli policie a SS ve varšavském distriktu a byl zrušen v červenci 1944.

Od jara 1942 do podzimu 1943 existoval v Treblince vyhlazovací tábor s názvem SS-Sonderkommando Treblinka (nazývaný rovněž Treblinka II.), jeden ze tří vyhlazovacích táborů zřízených v rámci akce „Reinhardt“ (Aktion Reinhardt). Cílem této akce bylo vyhlazení Židů v Generálním Gouvernementu. Tábor byl podřízen veliteli SS a policie v lubelském distriktu Odilo Globocnikovi, který řídil akci „Reinhardt“. Tábor Treblinka byl určen jako místo pro vyhlazování Židů z varšavského distriktu; první transporty přijely 23. července 1942 z varšavského ghetta. Do Treblinky směřovaly rovněž transporty s Židy z dalších polských měst a také z Rakouska, Belgie, Bulharska, Československa, Francie, Řecka, Jugoslávie a SSSR. Oběti byly usmrcovány ve čtyřech plynových komorách pomocí výfukových plynů ze spalovacích motorů. Těla byla pohřbívána v hromadných hrobech, tzv. jámách smrti. V pozdním podzimu roku 1942 bylo zahájeno spalování těl obětí, a to jak z aktuálních transportů, tak i těl obětí dříve pohřbených v jámách smrti. Toto pokračovalo až do podzimu roku 1943.

Veliteli tábora Treblinka byli postupně: SS-Obersturmführer Irmfried Eberl, SS-Obersturmführer Franz Stangl a SS-Untersturmführer Kurt Franz. Posádku tvořili esesmani a dozorcí ze školicího tábora SS Trawniki.

2. srpna 1943 vypukla v táboře vzpoura vězňů; uteklo cca 200 osob. Většina z nich zahynula během pronásledování. Vzpoura urychlila rozhodnutí o likvidaci tábora. V září 1943 bylo zahájeno odstraňování táborového zařízení, areál byl zorán a zaset trávou. Přeživší vězni byli posláni do Sobiboru.

Ve vyhlazovacím táboře Treblinka zahynulo 750 až 900 tisíc Židů.

